

Var med och påverka hur delegering används på din arbetsplats!

Den 1 januari 2018 börjar Socialstyrelsens nya läkemedelsföreskrifter att gälla. De nya reglerna ska förbättra säkerheten i alla led i läkemedelshanteringen, från ordination till uppföljning av läkemedelsbehandlingen.

Delegering blir tillåten i all hälso- och sjukvård utom ambulanssjukvården.

Delegering av läkemedelshantering tillåts endast när en rad krav är uppfyllda:

- Vårdgivaren måste ange i vilka situationer och under vilka förutsättningar som delegeringen är förenlig med god och säker vård
- Den som genom delegering får i uppgift att iordningställa och administrera eller överlämna läkemedel ska ha dokumenterade kunskaper om hantering av läkemedel och de risker som är förenade med hanteringen.

För den enskilda yrkesutövaren som delegerar en enskild arbetsuppgift ska det vara tydligt när och hur delegering får ske och samma sak gäller för den som tar emot en delegering. Den yrkesutövare som delegerar har alltid, utifrån sitt yrkesansvar, rätt att inte delegera en arbetsuppgift, om det inte är förenligt med en god och säker vård.

De nya reglerna kan innebära förändringar på arbetsplatsen och påverka din och dina kollegors arbetssituation. Bland annat krävs att verksamheterna inför en rad nya rutiner för ordination och hantering av läkemedel:

- Vilken kompetens en sjuksköterska ska ha för att få justera en läkemedelsordination samt vilka läkemedel som får justeras.
- I vilka situationer och under vilka förutsättningar som det är förenligt med god och säker vård att delegera iordningsställande och administrering eller överlämnade av läkemedel.
- Vilken kompetens och kunskap som krävs för den som genom delegering får i uppgift att iordningsställa och administrera eller överlämna läkemedel.

Delegering ska alltid ske utifrån patientens behov och får aldrig ske på bekostnad av patientsäkerheten.

Diskutera med dina kollegor och prata med er förtroendevalda:

- Går det att delegera med bibehållen patientsäkerhet i vår verksamhet?
- Vilka ska utgångspunkterna för delegering av läkemedelshantering vara i vår verksamhet?
- I vilka situationer och när kan man delegera i vår verksamhet?
- Vad kan delegeras? Iordningsställande och/eller administrering? Begränsningar till typ av läkemedel? Administreringsätt? Eller annat?
- Vilken kunskap och kompetens krävs av den som ska få delegering? Hur ska detta kontrolleras och av vem?
- Vad innebär "dokumenterade" kunskaper?
- Vilka alternativ finns det till att delegera? Fler egenvårdsbedömningar?
- Hur kan vi garantera att regelverket följs och inte används för att lösa brist på personal eller av ekonomiska skäl?
- Hur ska delegeringarna följas upp och av vem?
- Hur agerar vi när vi ser att det inte fungera bra?

Det är oerhört värdefullt att du är med och påverkar hur delegering faktiskt kommer att användas på din arbetsplats!

FAKTA

De nya reglerna innebär bland annat följande:

- Vid ordination måste en behovsbedömning och en lämplighetsbedömning göras, där man bland annat väger in de diagnoser patienten har och eventuellt redan pågående behandling.
- Kraven skärps för kontroller vid iordningsställande och administrering/överlämnande av läkemedel. Bland annat ska kontinuerliga infusioner av läkemedel kontrolleras löpande. Detta ska ske vid varje tillfälle som ansvaret för administreringen övergår från en behörig hälso- och sjukvårdspersonal till en annan.
- När läkemedel ska ordinerats till barn ställs särskilda krav på säkerheten. För att kunna utgå från patientens behov vid ordination av läkemedel behövs barnspecifika beslutstöd.
- Den som ordinerar läkemedel ska säkerställa att ordinationen följs upp. Det innebär bland annat att sätta en tidpunkt för när uppföljning ska ske för att ta ställning till om behandlingen ska fortsätta eller avslutas.
- Sjuksköterskor ges möjlighet att i vissa situationer justera doseringen i en läkemedelsordination, utifrån en patients individuella mål- eller mätvärden.
- Vårdgivaren ska säkerställa att den som iordningställer och administrerar eller överlämnar läkemedel alltid ska ha tillgång till information om själva läkemedelsordinationen.
- Vid inskrivning av en patient i slutenvård ska hälso- och sjukvårdspersonalen ta ställning till om patienten har möjlighet att själv fortsätta ansvara för sin egen pågående läkemedelsbehandling, eller om läkemedlet i stället ska administreras eller överlämnas av hälso- och sjukvårdspersonal.
- Delegering av läkemedelshantering får ske endast när det är för patientens bästa samt när en rad säkerhetskrav är uppfyllda. Vårdgivaren ansvarar för att det finns rutiner för vid vilka situationer delegering får ske och vilken kompetens och kunskap den som får en uppgift måste ha.